

STŘÍPKY Z JIHLAVY

Časopis pro slabozraké a nevidomé

2021

1

Obsah:

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELÉ	3
KNIHY DO UŠÍ	7
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	8
LZE OBNOVIT ZRAK U NEVIDOMÝCH? NIZOZEMCI PROVÁDĚJÍ NOVÝ EXPERIMENT	18
CESTOVÁNÍ PRSTEM PO MAPĚ	22
ZAJÍMAVOST	29
IN – OUT	33
SUDOKU TAJENKA	37
AKCE V LEDNU	40
BLAHOPŘÁNÍ	41
DÁRCI A SPONZOŘI	43
ČASOPIS VYDÁVÁ:	45

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELÉ TYFLOCENTRA JIHLAVA,

Srdečně Vás zdravím v novém roce 2021!

Jistě mi dáte za pravdu, když řeknu, že rok 2020 byl prapodivný, a vejde do dějin jako jeden z nejzvláštnějších. Všichni jsme se museli vyrovnávat s hrozbou pandemie koronaviru, která stále nemá konce. Bohužel ani začátek roku 2021 neslibuje okamžité zlepšení.

V březnu minulého roku přišel nouzový stav, který v naší novodobé historii nemá obdoby. Poskytovatelé sociálních služeb museli náhle přerušit a omezit poskytování služeb, byla to pro nás všechny nová zkušenost. Mnozí z vás se ocitli v nucené izolaci a atmosféra strachu nás všechny pěkně „semlela“. Někteří z nás již také onemocněli, a nemocí si prošli. My jsme čelili výzvě, jak vám služby vlastně poskytovat. Zjistili jsme, že jediná bezpečná cesta jsou služby online. Být s vámi v kontaktu po telefonu, sociálních sítích

a mailu. Snažili jsme se, abyste v tom nebyli sami, podporovali vás a posílali jsme vám aktuální informace o dění na emaily, situaci jsme mapovali na facebooku a webových stránkách. Všichni jsme se zdokonalili v telefonování a online komunikaci, nic jiného nám nezbývalo. Naši lektoři dokonce zvládli připravit některé vás na rekvalifikaci na PC, kde závěrečné zkoušky probíhaly také online. Zvládli jste to skvěle! To, co se zdálo nemožné, se stalo skutečností.

Přizpůsobili jsme se tomu zvláštnímu způsobu života a všichni netrpělivě čekáme, kdy to konečně skončí. A než to nastane, v dohledné době vás opět čekají nejrůznější online semináře, přednášky a samozřejmě pravidelné čtvrtěční online caffè. Nebojte se, služby poskytujeme nadále, je však omezeno společné setkávání více lidí, a preferujeme terénní formu práce. Pracovníci vám poskytnou bližší informace, pokud budete mít další otázky.

Věřím, že nás v letošním roce čeká spoustu dobrého. Co se týče větších změn, kromě stěhování na nové

pracoviště, došlo ke sloučení dvou sociálních služeb do jedné, místo sociálně aktivizačních služeb a sociální rehabilitace bude jen jedna, a to sociální rehabilitace. Obsah služby zůstává stejný, je to pouze formalita. V příštím čísle časopisu vám jednotlivé služby a jejich obsah připomeneme.

Já osobně pandemii nechci zlehčovat, ale ani vyvolávat paniku. Volím cestu zdravého rozumu. Raději se moc nedívejme na katastrofické zprávy, choďme více na procházky, užívejme si přítomnosti blízkých, pokud to jde, a snažme se udržet si dobrou náladu a optimistickou mysl. Dodržujme pravidla, chraňme si své zdraví a zdraví našich blízkých. Myslím, že hlavní je se z toho všeho s prominutím NEPO.... 😊 A díky moderním technologiím si můžeme být zatím nablízku aspoň virtuálně.

A tak vám všem do nového roku přeji osobní pohodu, spoustu legrace a dobrých lidí kolem sebe, a hodně ZDRAVÍ, toho nejcennějšího, co v životě máme.

Celý pracovní tým mi dá jistě za pravdu, že bez vaší přítomnosti to tady prostě není ono... Těšíme se společně na jaro a na světlo na konci tunelu, kdy se zase znovu potkáme v našich nových prostorách, kdy o sebe budeme zakopávat, budou tady pobíhat vodící psi a bude tady ten správný zmatek a hukot. Na to já se osobně moc těším!

Vaše Iveta Bělovová

S časopisem Střípky z Jihlavy Vám za Vaší stálou přízeň děkují zaměstnanci TyfloCentra Jihlava.

KNIHY DO UŠÍ

PLOVOUCÍ OSTROV

Autor: Jules Verne

Žánr: dobrodružný francouzský román

Čte: Filip Sychra

Rozsah: 1 audiodisk (14:33:44)

Dostupné z: Knihovna Jihlava, Hluboká

Podivuhodné dobrodružství čtveřice francouzských hudebníků, kteří se proti své vůli ocitli na fantastickém plovoucím ostrově.

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

Nouzový stav a mimořádné opatření

I v novém roce platí opatření, která vláda zavedla již 27. prosince.

Pohyb lidí a shromažďování

- platí zákaz nočního vycházení v době od 21 do 5 hodin. Nicméně ministerstvo zdravotnictví doporučuje, aby lidé omezili také cesty během dne pouze na vyřízení nezbytných věcí a maximálně se chránili.
- lidé musí při kontaktu s ostatními osobami zachovávat odstup nejméně 2 metry. Zaměstnavatelé musí využívat práci na dálku, pokud ji zaměstnanci mohou vzhledem k charakteru práce a podmínkám vykonávat doma.
- lidé mohou pobývat na veřejně přístupných místech nejvýše v počtu 2 osob s výjimkou členů domácnosti, kolegů ze stejného zaměstnání nebo dětí a žáků ve škole, ti by však měli dodržovat rozestupy.
- divadla, kina nebo koncertní sály zůstávají nadále zavřené pro diváky, dále platí organizační a režimová

omezení přítomných osob na zkouškách. Zavřena jsou muzea (až na výjimky), galerie či památky.

- svatby a pohřby se mohou konat maximálně s 15 účastníky. U bohoslužeb platí povinnost, aby sedící účastníci měli mezi sebou v jedné řadě rozestup dva metry, naplněno může být maximálně 10 procent kapacity. Platí zákaz hromadného zpěvu.

- alkoholické nápoje se nesmí konzumovat na veřejnosti.

Nošení roušky

- povinné nošení ochrany úst a nosu platí pro venkovní prostory na území obcí, pokud bude člověk blíže než dva metry k jinému. Výjimku mají členové jedné domácnosti nebo lidé při sportování.

- mít roušku je povinné i ve všech vnitřních prostorech.

- v autě jsou povinné roušky jen tehdy, pokud v něm člověk jede s lidmi, se kterými nežije v jedné domácnosti.

- roušky jsou povinné také ve vozech veřejné dopravy i na zastávkách, nástupištích, v přístřešcích a čekárnách.

- ve výjimečných případech - kdy je nezbytné, aby žák nebo student při výuce viděl na ústa učitele - je možné, aby učitel použil jako ochranný prostředek dýchacích cest ochranný štít, a to za podmínky, že dodržuje vzdálenost alespoň dva metry od žáků nebo studentů

- z povinnosti platí množství výjimek: roušku nemusí nosit například zaměstnanci vykonávající práci na jednom místě při dodržování dvoumetrového rozestupu, lidé pracující ve vysokých teplotách, řidiči veřejné dopravy, pokud nejsou v kontaktu s cestujícími, pacienti v nemocnicích, děti do dvou let nebo děti a pracovníci v mateřské škole atd.

- co se týče například kadeřnictví a podobných provozoven: kadeřnice musí mít ochranu úst, nicméně nemusí používat štít, zákazníci by měli mít rovněž roušku, pokud to charakter služby umožňuje

Obchody a služby

- otevřené mohou být pouze obchody se základním sortimentem - jde zejména prodejny potravin, pohonných hmot, hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží, lékárny, výdejny a prodejny zdravotnických prostředků, prodejny malých domácích zvířat, krmiva a dalších potřeb pro zvířata, brýlí a kontaktních čoček, novin a časopisů, tabákových výrobků, prádelny nebo čistírny
- supermarkety mohou nabízet jen základní sortiment - například potraviny, hygienické zboží, léky, krmiva, pohonné hmoty, kosmetika apd.
- v obchodech není povolena přítomnost více zákazníků, než je jeden zákazník na 15 metrů čtverečních prodejní plochy. Zákazníci by měli i nadále dodržovat dvoumetrové rozestupy (pravidlo pro vstup do obchodů a dalších provozoven má několik výjimek: u těch malých do 15 metrů čtverečních se limit zákazníků nevztahuje na dítě do 15 let doprovázející dospělou osobu a na

asistenční doprovod zdravotně postižených. U všech ostatních obchodů se do limitu zákazníků nepočítají děti do šesti let v doprovodu dospělé osoby. U rodičů s kočárky nesmí provozovatel vyžadovat použití nákupního košíku a dítě v kočárku se nesmí počítat do limitu osob)

- prodejci musí usměrňovat fronty v obchodech i před nimi a dohlížet na dodržování dvoumetrových odstupů
- v nákupních centrech dále platí zákaz provozu dětských koutků a poskytování bezdrátového internetového připojení pro veřejnost. Stravovací zařízení v rámci obchodních center mohou fungovat jen přes okénko
- venkovní trhy jsou povoleny, vláda je ale nedoporučuje. Je na nich zakázána konzumace, stánky by měly být minimálně čtyři metry od sebe
- holičství, kadeřnictví, manikúry, pedikúry, masáže, kosmetické služby a provozovny obdobných služeb jsou od 27. prosince zavřené

- knihovny mohou knihy půjčovat a vracet jen přes výdejní okénka

Sport

- profesionální sportovní soutěže jsou povoleny ve specifickém režimu a bez diváků, amatérské soutěže jsou zakázány, zavřena jsou vnitřní sportoviště, bazény, sauny, posilovny či wellness centra. Venkovní sportoviště jsou otevřena pro maximálně dva lidi

- lyžařské areály musí mít zavřeno

Restaurace a hotely

- restaurace či kavárny musí mít zavřeno. Fungovat mohou jen výdejní okénka v době mimo zákaz vycházení. Z okénka nebude možné prodávat alkohol, prodej kávy a čaje s sebou zakázán není

- hotely či penziony musí mít zavřeno pro turistické pobyty. Povoleno je ubytovávat pouze hosty na služebních cestách

- hotelové restaurace zůstávají otevřeny pouze pro hotelové hosty

Školy

- prezenční výuka platí pro děti prvních a druhých tříd základních škol. Fungují mateřské a speciální školy
- distanční výuka se týká žáků vyšších ročníků (3. třída a výš) základních škol
- stejně tak se distanční výuka týká studentů středních a vyšších odborných škol
- u vysokých škol pokračuje distanční výuka
- studenti mohou pobývat na internátech a kolejích
- zakázány jsou školy v přírodě
- mateřských škol se plošná omezení netýkají
- mohou se konat teoretické a praktické závěrečné testy autoškol

Úřady

- platí omezení úředních hodin na maximálně pět hodin, dva dny v týdnu
- úřady upřednostňují písemný, elektronický nebo telefonický kontakt před osobním, pokud je to možné, možnost osobního kontaktu ale úřady musí zachovat
- propadlým řidičským průkazům se prodlužuje životnost, doklady tak nebude nutné měnit. Opatření zatím platí po dobu nouzového stavu, ministerstvo dopravy však navrhuje jeho pokračování až do konce března. Musí se však splnit zásadní podmínka - platnost dokladu musí vypršet v době, kdy v Česku platil nouzový stav

Zdravotnická a sociální zařízení

- návštěvy pacientů ve zdravotnických zařízeních s lůžkovou péčí jsou zakázané, výjimkou je přítomnost u porodu, návštěva pacientů nezletilých, s omezenou svéprávností, v hospicích a u pacientů v konečném stadiu nevléčitelného onemocnění

- přítomnost u porodu je povolena jen při splnění několika podmínek: jde o rodiče dítěte nebo osobu žijící s rodičkou ve společné domácnosti, porod probíhá v samostatném porodním pokoji nebo boxu s vlastním sociálním zařízením, je zamezen kontakt s ostatními rodičkami, podrobí se měření teploty před vstupem, která musí být nižší než 37,0 stupně Celsia, nesmí mít příznaky nemoci covid-19, používá minimálně chirurgickou roušku (nikoli látkovou)

- od 5. prosince jsou povoleny návštěvy v domovech pro seniory a odlehčovacích sociálních službách v případě, kdy se návštěvník prokáže nejdéle 48 hodin starým negativním testem na covid nebo důkazem, že nemoc v posledních 90 dnech prodělal. Povinně bude muset mít respirátor třídy FFP2 nebo KN95. Výjimka platí pro uživatele nezletilé, s omezenou svéprávností, se zdravotním postižením, v posledním stadiu nevléčitelné nemoci a uživatelů, u kterých to vyžaduje jejich psychický stav či sociální situace

Příjezd do česka

- člověk, který pobýval déle než 12 hodin v posledních 14 dnech ve státech, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem výskytu onemocnění covid-19, musí před vstupem do Česka vyplnit on-line příjezdový formulář
- v případě jakýchkoliv příznaků počínajícího onemocnění (zejména zvýšená teplota, kašel, dušnost, zažívací obtíže, ztráta čichu, celková slabost, případně další příznaky) musí člověk neprodleně oznámit tuto skutečnost na dálku (například telefonicky či e-mailem) svému praktickému lékaři
- při přechodu státní hranice se musí člověk podrobit kontrole na příznaky covidu-19, pokud se u něj potvrdí, musí spolupracovat se zdravotníky při odběru vzorku.

LZE OBNOVIT ZRAK U NEVIDOMÝCH? NIZOZEMCI PROVÁDĚJÍ NOVÝ EXPERIMENT

Nizozemský institut pro neurovědu má za sebou řadu experimentů. Ten poslední se zabývá obnovením zraku u nevidomých pomocí stimulace mozkové kůry. Studie je zatím prováděna na opicích.

Nizozemští vědci vyvinuli implantáty, které obsahují vodiče přenášející do mozku elektrický proud. Vysláním elektrických signálů se vytvořili fosfeny neboli světelné tečky, které by mohl mozek vnímat a následně použít k vytvoření tvarů a předmětů.

Tyto elektrody zatím implantovali do zrakové kůry mozku makakům. Vedoucí vědeckého týmu Pieter Roelfsema řekl, že tým chtěl ukázat, že je možné vyvolat zrakové vnímání objektů elektrickou stimulací mozku.

„Vizuální kůra mozku má určitou „prostorovou mapu“. Pokud stimulujete nebo rozsvítíte více bodů, uvidíte vzory,“ řekl pro CNN. Opice provedly řadu úkolů

a pomocí svého umělého vidění dokázaly rozpoznat tvary, čáry, pohybující se tečky nebo písmena.

Tým vědců věří, že by taková technologie mohla být jednoho dne použita k simulaci zraku u nevidomých lidí, kteří ovšem v určitém okamžiku svého života viděli.

Když lidé ztratí zrak, je potřeba obejít „nefunkční oči“ a zapojit obrazy, se kterými se běžně setkáváme, do vizuální kůry,“ pokračuje Roelfsema.

„Pokud stimulujete mozek jednou elektrodou, získáte jednu tečku světla. Pokud ho stimulujete vzorem elektrod, můžete vytvořit vzor těchto teček a z těchto vzorů můžete vytvořit smysluplné obrazy nebo i písmena abecedy,“ vysvětluje dál Roelfsema, který má představu, že by v budoucnu nevidomý člověk měl na slepeckých brýlích kameru, která by pomáhala převádět obrazy na elektrické stimulační vzorce a posílala je k elektrodám do mozku.

„Elektrody by poté aktivovaly příslušné články a nevidomý by byl schopen vidět například auto nebo ostatní lidi, kteří kráčí po ulici. Vznikla by tak určitá forma vidění,“ přemýšlí Roelfsema a doufá, že tato technologie bude připravena k testování u lidí do roku 2023.

Mozková kůra je „svatý grál“

Nizozemští vědci však nejsou jediní, kteří pracují se stimulací mozkové kůry. Také univerzitní španělský tým zjistil, že může použít mozkové implantáty k dočasnému obnovení zakrnělého vidění u nevidomých pacientů.

„Umělé vnucování nervové aktivity, která se podobá mozkové, je svatým grálem neuroprostetického výzkumu, který se zabývá zlepšováním funkcí centrálního nervového systému,“ souhlasí Tom Mrsic-Flogel, ředitel univerzity v Londýně.

Mrsic-Flogel řekl, že tým z Amsterdamu prokazuje, že primáti mohou reagovat na složité stimulační vzorce ve zrakové kůře mozku podobným způsobem jako při sledování normálních tvarů.

„Ačkoli nikdy nebudeme vědět, co vnímá jiné zvíře, je lákavé spekulovat, že elektrická stimulace vedla k vizuálnímu vnímání. Studie, jako jsou tyto, připraví půdu pro mozkové implantáty, které posilují funkci mozku, když dojde k jeho narušení, například když ztratíme periferní vidění nebo sluch,“ uzavřel Mrsic-Flogel.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/zrak-experiment-nevidomy.A201204_103943_zahranicni_kzem

CESTOVÁNÍ PRSTEM PO MAPĚ

ITÁLIE

Tentokrát jsme navštívili jedno z magických míst. Je to stát na Apeninském poloostrově, připomínající svým tvarem jezdeckou holínku, **Itálie**. Pojdme se teď společně dozvědět pár informací a zajímavostí právě o Itálii.

Itálie se v žebříčcích nejnavštěvovanějších a mezi turisty nejvíce oblíbených zemí tradičně umísťuje na předních pozicích. Za svou popularitu vděčí Italská republika (Repubblica Italiana) bohaté historii, která se do její krajiny otiskla množstvím úchvatných památek, půvabné a rozmanité přírodě, tvořené velehorskými štíty i mořským pobřežím a přátelskému lidu, který si vás získá svou jižanskou bezstarostností a impulzivností. Země pizzy, fotbalu a velkolepých operních árií vám učaruje a vy se jejím půvabům na svých cestách za poznáním ochotně poddáte.

Co by vás mohlo o Itálii zajímat?

Hlavní město

Hlavním městem je Řím, který má 2 731 996 obyvatel. Toto město, známé také jako „Věčné město“, bylo založeno před více než 2700 lety. Je domovem Sixtinské kaple, Kolosea i slavné fontány di Trevi.

Měna

Italskou měnou je euro, 1 EUR = 100 centů

Jazyk

Úředním jazykem je italština. V roce 1930 se italský fašistický vůdce Benito Mussolini pokusil z italštiny odstranit cizí slova. Gól ve fotbale přejmenoval na „meta“, Donald Duck se nazýval „Paperino“, Mickey Mouse byl „Topolino“ a Goofy byl pojmenován „Pippo“. I když zákaz těchto slov nebyl trvalý, italské názvy se udržely dodnes.

Původ Itálie

Jméno Itálie pochází ze slova Italia, což znamená „země telat“. Název možná vznikl proto, že byl býk symbolem jihoitalského kmene. Od roku 1861 do roku 1985 opustilo Itálii více než 26 milionů lidí, převážně z přeplněného jihu, aby našli lepší život. Domů se vrátil jen jeden ze čtyř.

Národní vlajka

Italská vlajka byla částečně ovlivněna francouzskou vlajkou a vyvíjela se v průběhu několika set let. Vlajka je vertikálně rozdělena na tři stejné úseky v zelené, bílé a červené barvě, které představují naději, víru a lásku. Další výklad říká, že zelená reprezentuje italskou krajinu, bílá reprezentuje zasněžené Alpy a červená reprezentuje krveprolití, které přinesla nezávislost Itálie.

Sopečné činnosti v Itálii

Žádná jiná země v Evropě nemá tolik sopek jako Itálie. Je to způsobeno tím, že italský poloostrov stojí na zlomové linii. Tři hlavní sopky: Etna, Stromboli a Vesuv.

Bývá zde nejvíce zemětřesení v Evropě. V roce 1693 zemřelo při zemětřesení v Sicílii odhadem 100 000 lidí. K nejsmrtečnějšímu zemětřesení v nedávné době došlo v Neapoli v roce 1890. Tehdy zemřelo 3000 lidí.

Nezávislé státy

V Itálii jsou dva nezávislé státy v rámci jedné země: Republika San Marino (40 čtverečních km) a Vatikán (108,7 akrů). Italské ***San Marino*** je nejstarší republikou. Má méně než 30 000 občanů a má nejstarší nepřetržitou ústavu na světě. Jeho obyvatelé se nazývají Sanmariňané. ***Vatikán*** je jediný národ na světě, který může na noc zamknout své brány. Má svou vlastní telefonní společnost, rádio, TV stanici, peníze i razítka. Má dokonce i svou vlastní armádu – historickou švýcarskou gardu.

Italové a jejich pokrmy

Italové tvrdí, že naučili zbytek Evropy, jak vařit. Itálie světu představila zmrzlinu, kávu a ovocné koláče. Kromě Belgie a Francie tvrdí i Itálie, že udělala první hranolky.

První italská kuchařka byla napsána v roce 1474 Bartolomeem Siccim. Když se v roce 1986 otevřel v Římě první McDonald, potravinářští puristé rozdávali před restaurací zdarma špagety, aby lidem připomněli jejich kulinářské dědictví. Samozřejmě je Itálie především země sýru! Nikdo však neví, kdy byla vynalezena pizza. Popularitu ji ale zajistili lidé z Neapole. Ještě jedna zajímavost: V roce 2007 pes jménem Rocco objevil v Toskánsku lanýže, který vážil 1,3 kg. Byl prodán v aukci za 333 tisíc USD, což byl světový rekord.

Zajímavosti

- Ve střední Itálii je kašna, ze které teče červené víno 24 hodin denně. Víno je zdarma pro všechny, kromě opilců a hulvátů.
- Zub, palec a prsty Galilea jsou k vidění v italské Florencii. Části těla byly uřezány z mrtvoly Galilea během pohřebního obřadu, který proběhl 95 let po jeho smrti, v roce 1642.

- Mnoho italských dětí žije u svých rodičů až do svých 30 let, a to i v případě, že mají práci. Italská rodina je považována za samé srdce italské společnosti.
- Šikmá věž v Pise byla postavena v roce 1173 a brzy poté se začala naklánět, pravděpodobně v důsledku špatně položených základů. Během druhé světové války ji nacisté používali jako strážní věž. V roce 2008 byla zrekonstruována a inženýři prohlásili, že bude stabilní ještě minimálně dalších 200 let.
- Itálie má více uměleckých děl na metr čtvereční než kterákoliv jiná země na světě.
- Italská porodnost je druhá nejnižší v západním světě. Politici i církevní představitelé země proto začali nabízet odměnu párům, které mají více než jedno dítě.
- První housle se objevily v Itálii v roce 1500, pravděpodobně z dílny Andrea Amatiho v Cremoně. Město se později stalo domovem Antonia Stradivariho, nejslavnějšího houslaře.

- Nejdelší pozemní tunel Lotschberg je 35 km dlouhý a spojuje Itálii se Švýcarskem.
- Turínské plátno je relikvie, o které se především v katolické církvi traduje, že je plátnem, do nějž bylo krátce po ukřižování zahaleno tělo Ježíše Krista poté, co jej sňali z kříže. Na plátně je pouhým okem viditelný otisk mužské postavy. Název plátna je odvozen od italského města Turín, kde je tato relikvie od roku 1578 uchovávána.
- Největší dovolenou v Itálii jsou **Vánoce**. Často se podávají mořské plody. Vánoční sezóna trvá až do 6. ledna.

ZAJÍMAVOST

Nevyhazujte za čistírnu. Praní péřových bund a kabátů zvládnete doma, pokud dodržíte pravidla

Péřovou bundu perte samostatně!

Péřová bunda či kabát vás perfektně zahřeje a přitom nic neváží. Když při očištění takového oblečení dodržíte několik zásadních pravidel, můžete jej bez obav prát i doma.

Jedna z nejlepších variant, která vás ochrání před chladem a navíc je lehoučká, jsou oděvy z peří. Jenže mnohé od pořízení péřového oblečení odrazuje obava z náročné údržby. Máme pro vás dobrou zprávu, stačí dodržet určitá pravidla a vašemu péřovému oblečení se nic nestane.

Péřovku nic nepřekoná

Velkou výhodou péřového oblečení jsou jeho izolační vlastnosti v poměru k hmotnosti. Oproti jiným materiálům, jako je bavlna či vlna, peří izoluje výrazně efektivněji. To znamená, že aby ostatní materiály

izolovaly stejně dobře jako peří, musely by být oděvy z nich vyrobené mnohem těžší než péřové. Peří je prodyšnější než syntetika a pokud se v něm zapotíte, nevlhne zevnitř tak rychle.

Do čistírny s peřím nemusíte

Stačí, abyste se řídili určitými pravidly a bundy i kabáty s peřím zvládnete vyprat i doma. Musíte si však přečíst, co má oděv, který chcete prát, napsaný na štítku, značky je nutné brát v potaz. V případě lokálního ušpinění uděláte nejlépe, když oblečení vyčistíte v ruce pomocí vlhkého hadříku a mýdlové vody. Jestli váš oděv není v nejlepší kondici a dle štítku má praní v pračce povolené, směle do toho.

Praní peří v pračce

Je důležité použít speciální prací prostředek na péřové oblečení. Koupíte ho běžně v drogerii. Klasické přípravky na praní mají odmašťující účinky a zbavily by peří přirozené mastnoty a tím i izolačních vlastností a pružnosti. Při praní nejprve vyprázdněte všechny

kapsy, pozapínejte všechny zipy, suché zipy, druky. Nejlepší teplota na praní péřového oblečení je 30–40 °C.

Vypnout ždímání

Je nutné správně nastavit pračku, ideálně zvolte program přímo určený na peří či jemné prádlo. Vypněte ždímání, případně nastavte co nejnižší otáčky. Vodu z oděvu po vyprání musíte pouze vymačkat, nikdy kroucením. Nejlepší je, když oblečení položíte mezi dva ručníky a tekutinu z oděvů do nich vymačkáte.

Stop topení i slunci

Důležitou fází je proces sušení. Péřové oblečení nesmíte sušit na přímém slunci ani na topení. Peří by se přesušilo a začalo by se lámat. Nejšetrněji oděv vysušíte volně na vzduchu. To však může trvat i několik dní. Oblečení položte na sušák ve vodorovné poloze a několikrát denně ho protřepejte. Pokud se vytvořily chuchvalce, snažte se průběžně hrudky peří oddělovat a rovnoměrně je rozmisťovat v komorách.

V chuchvalcích, které by dostatečně neproschly, by se mohly tvořit plísně.

Zdroj: Marie Popelková | inStory.cz

IN – OUT

Těchto 5 anglických slov do češtiny jen tak nepřeložíte

Myslíte si, že umíte dobře anglicky? Bez tohoto jazyka se v dnešní době zkrátka sotva obejdeme a na cizí výrazy narazíme na internetu, v televizi i pouliční reklamě. Některá slova jsou navíc nadmíru zajímavá a jejich český jednoslovný ekvivalent byste hledali jen těžko.

Někteří z vás možná část z nich využívají při rozhovorech s cizinci, málokdo si však uvědomí, že do češtiny se tato slova překládají opravdu složitě. O jiných výrazech naopak pravděpodobně uslyšíte poprvé. Jaká jsou nejkomplikovanější slova z hlediska překladu do českého jazyka?

Facepalm

Tohle slovíčko někteří z nás používají i denně. Internetové obrázky ho proslavily i mezi dětmi a ačkoli

všichni víme, co znamená, a mnozí ho používáme i jako součást českých vět, doslovný překlad není tak snadný. Jde o reakci na nějaký hloupý či neuvážený krok někoho jiného. Doslova znamená „plácnutí se do čela.“ Slovo facepalm však řadíme mezi citoslovce, české synonymum tedy sotva najdete.

Serendipity

Další výraz, který možná v běžné řeči použijete, pokud je vaše angličtina na dobré úrovni a setkáváte se s ní například při pracovních pohovorech. Nejlepší překlad by měl pravděpodobně minimálně čtyři slova. Pro přibližnou představu jde totiž o „benefit získaný pomocí náhody.“

Smell

Slovo smell můžeme přeložit i jednoslovně jako sloveso „cítit“. Pokud se ale bude jednat o podstatné jméno, máme dokonce dvě možnosti k výslednému překladu. A to konkrétně vůně či zápach. Angličtina je v tomto

opravdu kouzelná, protože o některých věcech v češtině nechceme vyloženě říci ani jedno a neexistuje pro to v podstatě neutrální sloveso pro zápach a aroma. Slovo bude vždy více zabarvené k jedné či druhé straně.

Spam

Ano, i toto slovo je původně z angličtiny, i když už se stalo součástí našeho denního slovníku. Spam by mohl znamenat „nevyžádanou poštu“ na e-mailu, ale to není zcela pravda, protože nevyžádaná pošta je ta, která nám chodí bez naší žádosti. To mohou být i různé pracovní e-maily či nabídky, které nás zajímají. Druhou verzí tedy je „nechtěná pošta,“ což ovšem také úplně nesedí, jako spam totiž označujeme i velké množství zpráv na sociálních sítích a není vždy pravda, že o ně nemáme zájem.

Gobledygook

Setkat se s tímto slovem je poměrně rarita. Jedná se o výraz, který popisuje jazyk nějakým způsobem jiným od reálu. A to ne přímo cizí jazyk, spíše jazyk nějakého starého kmenu nebo pouze jistým způsobem zkomolený. V České republice by asi nejvíce odpovídal výraz hatmatilka.

Zdroj: <https://www.onlymen.cz/zajimavosti/techto-5-anglickych-slov-do-cestiny-jen-tak-neprelozite/>

SUDOKU TAJENKA

Tentokrát Vám přinášíme také Sudoku s tajenkou od pana Františka Tomka.

Přejeme příjemnou zábavu a budeme rádi, když nám napíšete, zda se Vám podařilo tajenku rozluštit!

Tajenka má 3 části: červenou, modrou a zelenou a čte se v tomto pořadí od levého horního rohu vyluštěné SUDOKU po řádcích směrem dolů. Do části zelené je nutno ještě vložit čtyřmístné číslo, které je dáno čtyřmi zvýrazněnými číslicemi v zadání této úlohy- toto číslo je však nutno před jeho vložením o 100 zmenšit. Kdo si s tím poradí před řešením, usnadní si řešení. Ten, kdo poctivě dořeší celou úlohu SUDOKU a toto číslo převezme z vyluštěného SUDOKU, neudělá chybu, když ho také zmenší o 100. Bude mít jen o trochu více práce při luštění, ale žádné pochybnosti o výsledku. Tuto číselnou vsuvku je třeba vsunout do zelené části tajenky přesně mezi iniciály mého křestního jména a příjmení.

Zadání úlohy:

jsou zde zvýrazněné čtyři číslice, které je nutné vložit do zelené části tajenky, toto číslo je však nutno před jeho vložením o 100 zmenšit

008 000 **2**00

000 304 000

700 080 003

040 **1**05 080

009 000 100

050 407 060

200 050 008

000 701 000

007 000 900

Zadání úlohy - Rozlišení barev:

008 **0**00 **2**00

000 304 **0**00

700 **0**80 **0**03

04**0** **1**05 **0**80

009 **0**00 100

050 407 **0**60

200 **0**50 **0**08

000 701 **0**00

007 **0**00 900

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	8	3	8	1			2	4	
2	3			3		4	1	2	4
3	7			1	8			3	3
4		4	1	1		5	2	8	3
5		1	9	2	3		1		
6		5		4		7	1	6	
7	2	1		2	5			3	8
8	1	2	3	7		1	4	5	6
9		1	7		2		9		

Zvětšená varianta řešení

Šifrovací klíč:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Červená	u	s	?	Q	v	o	a	i	d
Modrá	e	!	C	-	v	o	?	i	d
Zelená	P	l	i	a	h	v	T	J	F

AKCE V LEDNU

V lednu jsme si pro Vás opět připravili online semináře.

7. 1. 2021 čtvrtek a každý následující čtvrtek ON-LINE CAFÉ

Udělejte si pohodlí, k tomu kávu, čaj, či jiný chutný nápoj a připojte se k nám na skype, na online „posezení“ od 10:00 hod.

Zájemce prosíme o nahlášení skypového jména, pokud ho u Vás ještě nemáme poznamenáno.

12. 1. 2021 úterý – ONLINE BESEDA - INDIE

Zveme Vás na online besedu, tentokrát s Danielou Thampy, která nám sdělí své zkušenosti s návštěvou v Indii. Při besedě bude prostor i pro případné dotazy.

Beseda se uskuteční od 10:00 hod. na skypu.

**ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ONLINE ÚČASTI DO
11. 1. 2021.**

BLAHOPŘÁNÍ

Všechno nejlepší přejeme těm, kteří slaví narozeniny
v měsíci lednu

Melanie Hroudová

Rudolf Vlašín

Ondřej Zmeškal

Zdena Fleischmannová

Jan Háva

Jindřich Sobotka

Zdeněk Šopa

František Tomek

K narozeninám je tu od nás na podporu Vašeho zdraví
jeden z nejnovějších vtipů. Neboť smích léčí😊

„Ty, Terezko moc zlobíš!“

„Vzpomeň si na Karkulku, co se jí stalo, když neposlouchala!“

„A ty si, babi, vzpomeň, koho vlk sežral první!“

DÁRCI A SPONZOŘI

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kraj Vysočina

Jihlava

Světluška

Nadační fond
Českého rozhlasu

VODÁRENSKÁ
AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.
divize Jihlava

CHESTERTON®

Global Solutions, Local Service.

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Bc. Tomáš Havlík

Časopis vydává:

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., Brtnická 15, 586 01 Jihlava

tel.: 724 865 566 nebo 774 064 330

e-mail: jihlava@tyflocentrumjihlava.cz

www.tyflocentrumjihlava.cz